

jenž jest cizí řádnému obchodování; obzvláště nevyšlo na jevo, že by byla dovážela pochutiny, o něž se jedná, snažíc se* zatajiti jejich dovoz příslušným úřadům, obcházejíc platné předpisy o dovozu, a aniž dostála povinnosti zaplatiti za ně clo. To, čeho se vskutku dopustila, lze podřaditi jen skutkové podstatě řetězového obchodu ve smyslu § 23, č. 4 cís. nař., tímto podřazením jest však trestní kvalifikace jejího činu úplně vyčerpána: skutkové podstaty pletich tu není.

Čís. 185.

Tím, že soukromý obžalobce podal návrh na trestné stíhání u soudu bydliště obžalovaného, ač znal nebo znáti mohl soud místa spáchaného činu, nepozbývá nároku na náhradu útrat zastoupení při jednání na tomto soudě, byť i trestní věc byla pak k návrhu obžalovaného odstoupena soudem spáchaného činu.

(Rozh. ze dne 6. května 1920, Kr II. 122/20.)

K zmateční stížnosti na záštitu zákona uznal nejvyšší soud jako soud zrušovací právem:

Usneseními okresního soudu ve Svitavách ze dne 31. července 1919, a zemského trestního soudu v Brně jako soudu odvolacího ze dne 30. září 1919, byl porušen zákon v ustanovení §§ 389 a 390 tr. ř.; usnesení ta se zrušují.

D ů v o d y:

Dne 1. června 1919 spoličkoval obviněný Jan E., bytem v R., 11letého Jana T. z R. a byl proto žalován Janem T. pro urážku na cti u okresního soudu v Poličce, v jehož obvodu R. leží a obviněný Jan E. bydlí. V žalobě bylo uvedeno jako místo činu R. Při hlavním přelíčení dne 10. července 1919, u jmenovaného okresního soudu konaném, bylo se strany zástupce obviněného namítáno a se strany zástupce obžalobceva připuštěno, že čin spáchan byl v M. Bylo proto návrhu obviněného vyhověno, by záležitost odevzdána byla okresnímu soudu ve Svitavách, v jehož obvodu skutek byl spáchan. Obviněný E. byl pak rozsudkem tohoto okresního soudu ze dne 31. července 1919 vinným uznán přestupkem urážky na cti dle § 496 tr. z. a odsouzen mimo jiné dle § 389 tr. ř. k náhradě útrat řízení trestního, čítajíc v to náhradu útrat za zastupování soukromého obžalobce. Zároveň však bylo prohlášeno usnesení, že soukromý obžalobce má hraditi dle § 390 tr. ř. obžalovanému útraty za zastupování při hlavním přelíčení dne 10. července 1919 před okresním soudem v Poličce, ježto docela zbytečné přelíčení před okresním soudem v Poličce zaviněno bylo soukromým obžalobcem, jenž svého zástupce o místě činu nesprávně informoval, a ježto nelze obviněnému uložití náhradu útrat takových, které pro řízení trestní nebyly účelnými. Stížnost podaná soukromým žalobcem proti tomuto usnesení byla zemským jako odvolacím soudem v Brně rozhodnutím ze dne 30. září 1919 zamítnuta s poukazem na ustanovení § 51 tr. ř., dle něhož příslušnost soudu, v jehož okresu trestní čin

byl spáchán, jest p r v o t n í, kdežto soud, v jehož okresu obviněný bydlí, jest příslušným jen tehda, když místo spáchaného činu přibližně známo není; dle náhledu zemského soudu jest příslušnost soudu, v jehož okresu obviněný bydlí, jen subsidiární a není soukromý účastník o p r á v n ě n, podati obžalobu dle § 52 tr. ř. u soudu tohoto, pokud mu jest místo spáchaného činu známo. Rozhodnutím obou stolic byl porušen zákon v ustanoveních § 389, 390 tr. ř. Dle § 52 tr. ř. byl okresní soud v Poličce, v jehož obvodu obviněný má své bydliště k rozhodování příslušným až do té doby, kdy obviněným vznesena byla žádost, aby trestní tato záležitost postoupena byla soudu spáchaného činu. Žádosti této dle kategorického znění § 52 tr. ř. musilo a musí vždy býti vyhověno i tenkrát, když jde zřejmě jen o protahování jednání neb úmyslné zvyšování nákladů zastupování. Tím ovšem zůstává nedotčeným oprávnění soukromého obžalobce, plynoucí taktéž neobmezeně ze znění § 52 tr. ř., že žalovati může u soudu toho místa, kde obviněný bydlí, nejso obmezen zejména tím, že by tu již mohlo býti předstižení soudem spáchaného činu, poněvadž právě jde o žalobu soukromou. Bezúčelným jak uvedeno v usnesení prvé stolice jednání před okresním soudem v Poličce tedy býti nemusilo, kdyby se byl obviněný podrobil tomuto soudu jako soudu svého bydliště a ne-žádal postoupení věci soudu spáchaného činu, tím více, že dle spisů nebylo tu nijaké příčiny, pro kterou by tento soud byl mohl rozhodovati účelněji. Právně mylným jest také náhled druhé stolice, že ustanovení § 52 tr. ř., dle něhož obžalobce oprávněn jest žalovati u soudu bydliště obviněného, platí jen v tom případě, když místo spáchaného skutku není známo ani přibližně, čehož prý v daném případě nebylo. Takového omezení není v zákoně. Přednost soudu spáchaného skutku má zjevný účel ten, aby za každých okolností příslušnost soudní rychle a určitě mohla býti rozhodnuta, ale přednost tato nenastupuje již ze zákona v případech § 52 tr. ř. uvedených, pokud některá ze stran výslovně zde jmenovaných přímo toho nežádala. Dle § 389 tr. ř. jest obviněný, jenž byl uznán vinným nějakým trestním činem, též povinen nahraditi náklady trestního řízení, ku kterýmž dle § 381 č. 4 tr. ř. dlužno počítati i platy zástupcům stran, a jest dle § 390 tr. ř. soukromému obžalobci uložiti náhradu útrat jen tehdy, když řízení trestní bylo skončeno jiným způsobem než nálezem odsuzujícím. Toho zde není, naopak obviněný Jan E. byl odsouzen pro čin, pro který naň byla podána soukromá žaloba u soudu dle § 52 tr. ř. příslušného a proto musí mu obviněný nahraditi veškeré útraty, vyjma ony, jež ve smyslu § 389 — 3 odst. tr. ř. vzešly jeho zvláštním proviněním, jehož však v tomto případě nelze shledávati v chybném označení místa spáchaného skutku, kterýmžto chybným označením nevzešly žádné bezúčelné útraty ku př. zmařené místní ohledání neb pod.

Čís. 186.

Zmateční stížnost obžalovaného jest i tehda v jeho prospěchu a tudíž přípustna, domáhá-li se sice těžší kvalifikace činu, to však jen proto, by v konečném výsledku bylo s ním naloženo mírněji.

Při pokusu jest účinná lítost (§ 187 tr. zák.) vyloučena.

(Rozh. ze dne 8. května 1920, Kr. I. 381/19.)